

Latona sanitærrent

Revisjonsdato: 08.04.2019

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG SELSKAPET/FORETAKET

1.1 Produktidentifikator

Kjemikaliets navn	Latona sanitærrent
Produkttype	Surt rengjøringsmiddel
Erstatter sikkerhetsdatablad fra	15.11.2017
Utgave nummer	4.0

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Anvendelse / bruksområde

Bransjekoder i henhold til produktregisteret: Rengjøringsmiddel.

Anvendelser som frarådes

Ikke bruk sanitærrent i vasker, kummer o.l. som har syntetisk eller polerings belegg, som ikke tåler sterk avfetting. Dette produktet anbefales ikke for annen bruk enn det som er angitt over.
Bør ikke brukes til andre formål enn de bruksområder produktet er beregnet for.

1.3 Opplysning om leverandør av sikkerhetsdatabladet

Produsent	Latona AS Pb. 614 Torget 1833 Askim.
E-post	Telefon: +47 69882447 www.latona.no post@latona.no
Utarbeidet av	Arne Mørkestøl

1.4 Nødtelefonnummer

Giftinformasjonen: +47 22 59 13 00.

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1 Klassifisering av stoffet eller blandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008EC	Flam Liq 3; H226 Skin Irrit 2; H315 Eye Irrit 2; H319
--	---

2.2 Merkningselementer

Piktogram

Varselord

Advarsel

Faresetninger

H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
H315 Irriterer huden.
H226 Brannfarlig væske og damp.

Sikkerhetssetninger

Generelle	P102 Oppbevares utilgjengelig for barn.
Forebygging	P280 Benytt vernehansker/ verneklær/ vernebriller/ ansiktsskjerm.

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 08.04.2019

Tiltak	P303+P361+P353 VED HUDKONTAKT (eller håret): Tilsølte klær må fjernes straks; Skyll/dusj huden med vann. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNENE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter; Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre; Fortsett skyllingen. P332 Ved hudirritasjon: Kontakt lege om plagene vedvarer. P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp. P362+P364 Alle tilsølte klær tas av, og vaskes før de brukes på nytt.
Ingredienser på etiketten	Propan- 2- ol
2.3 Andre farer	Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2 Stoffblandinger

Ingrediens	Identifisering	Klassifisering	Note	Vekt-%
Fosforsyre ... %	Reach nr: 01-2119485924-24 Ec/Nlp nr: 231-633-2 Cas nr: 7664-38-2 Index nr: 015-011-00-6	Skin Corr 1B; H314	B	10-30
Propan- 2- ol	Ec/Nlp nr: 200-661-7 Cas nr: 67-63-0 Index nr: 603-117-00-0	Flam Liq 2; H225 Eye Irrit 2; H319 STOT SE 3; H336		5-10

Konsentrasjonsgrenser og M-faktorer

Ingrediens	Konsentrasjonsgrense og M-faktor
Fosforsyre ... %	Skin Corr. 1B; H314: C $\geq$ 25% Skin Irrit. 2; H315: 10% $\leq$ C < 25% Eye Irrit. 2; H319: 10% $\leq$ C < 25%

Tegnforklaring

Flam Liq 2: Brannfarlige væsker.
Eye Irrit 2: Alvorlig øyeirritasjon.
STOT SE 3: Spesifikk målorgantoksisitet - enkelteksponering.
Skin Corr 1B: Etsende for huden.
Forklaring til relevante faresetninger (H-setninger) finnes i seksjon 16.

Ingredienskommentarer

Klassifiseringen gjelder for hvert enkelt stoff, ikke for produktet.
Alle konsentrasjoner er oppgitt som vektprosent.

Note B: Noen stoffer (for eksempel syrer og baser) slippes ut i markedet som vannoppløsninger med forskjellige konsentrasjoner, og følgelig krever disse oppløsninger forskjellig klassifisering og merking da de ikke er like farlige. I stofflisten har oppføringer med note B en generell betegnelse av følgende type: "salpetersyre... %". I slike tilfeller skal leverandøren oppgi oppløsningens konsentrasjon i prosent på etiketten. Med mindre annet er oppgitt, antas det at konsentrasjonen er beregnet i vektprosent.

Note B: Noen stoffer (for eksempel syrer og baser) slippes ut i markedet som vannoppløsninger med forskjellige konsentrasjoner, og følgelig krever disse oppløsninger forskjellig klassifisering og merking da de ikke er like farlige. I del 3 har oppføringer med note B en generell betegnelse av følgende type: "salpetersyre... %". I slike tilfeller skal leverandøren oppgi oppløsningens konsentrasjon i prosent på etiketten. Med mindre annet er oppgitt, antas det at konsentrasjonen er beregnet i vektprosent. Alle konsentrasjoner er angitt som vektprosent med unntak for gasser.

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Hvis den skadede ikke puster, gi kunstig åndedrett. Frisk luft, varme og hvile, helst i bekvem halvsittende stilling. Sørg for frie luftveier.
Hudkontakt	Ta av tilsølte klær og sko. Vask med mye såpe og vann. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer.
Øyekontakt	Viktig: Skyll snarest med vann i minst 15 minutter (hold øyenlokk utbrettet, ta av eventuelle kontaktlinser. Får man produktet i øyene, skyll med mye vann.

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 08.04.2019

Svelging	Skyll munnen med vann (bare dersom personen er ved bevissthet). Gi noe å drikke, for eksempel vann, melk, saft. Ikke fremkall brekninger. Kontakt Giftinformasjonen for vurdering av faren i hvert enkelt tilfelle.
4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede	Irriterer huden.
4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig	Ved ulykke eller uvelhet, ta straks kontakt med lege, vis fram etikett, bruksanvisningen eller sikkerhetsdatabladet.
Annen informasjon	Gi aldri noe å drikke til en bevisstløs person.

AVSNITT 5: BRANNSLOKINGSTILTAK

5.1 Slukkingsmidler	Vanntåke, skum, CO2 og pulver. Bruk brannslukningsmiddel som er egnet for forholdene og omgivelsene.
Passende slukningsmidler	Unngå rettet vannstråle i slukkingsarbeidet.
Uegnete slukningsmidler	Vær oppmerksom på risiko for dannelse av giftige gasser.
5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen	Brannmannskap bør bruke standard verneutstyr med flammehemmende jakke, hjelm med ansiktsvern, hansker, gummistøvler og selvforsynt pusteapparat i lukkede rom. Bruk av åndedrettsbeskyttelse med frisklufttilførsel anbefales.
5.3 Råd til brannmannskaper	

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner	Bruk egnede verneklær.
6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø	Tømming i avløp utover tiltenkt bruk, frarådes.
6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing	Absorberes med egnet materiale og samles opp. Leveres nærmeste mottakstasjon for destruering.
6.4 Henvisning til andre avsnitt	Se avsnitt 7 for informasjon om sikker håndtering. Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr. Se avsnitt 12 for informasjon om økologi. Se avsnitt 13 for informasjon om fjerning av avfall.

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering	Forhindre gnistdannelse som følge av statisk elektrisitet. Oppbevares adskilt fra tennkilder (inkludert statiske utladninger). Vurder om gnistsikkert verktøy skal benyttes. Bruk elektrisk materiell/ ventilasjonsmateriell/ belysningsmateriell som er eksplosjonssikkert. Bruk egnede vernehansker. Unngå kontakt med øynene, huden og klærne. Håndteres i samsvar med god hygiene og sikkerhetspraksis. Brukerveiledningen skal følges for å oppnå sikker bruk og best mulig resultat. Unngå innhalering av damper.
7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter	Beholder holdes tett lukket. Oppbevares utilgjengelig for barn. Emballasjen skal holdes tett lukket. Bør oppbevares stående og i originalemballasje. Lagres frostfritt over 0 °C.
7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)	n/a

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1 Kontrollparametre									
Ingrediens	Einecs nr	CAS nr	8 timer		Korttid		Ref.	Anm.	År
			mg/m3	ppm	mg/m3	ppm			
Fosforsyre ... %	231-633-2	7664-38-2	1						2013
Propan- 2- ol	200-661-7	67-63-0	245	100					2013

8.2 Eksponeringskontroll

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 08.04.2019

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Sunn fornuft og sikkerhetsregler skal alltid brukes ved allmenn omgang med kjemikalier. Sørg for at emballasjen er riktig merket for å forebygge uforutsett eksponering eller feilaktig bruk. Sørg for god arbeidshygiene. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Sørg for tilstrekkelig utsug eller ventilasjon på arbeidsplassen. Unngå kontakt med øyne og hud. Hold verneutstyr tørt og rent.
Åndedrettsvern	Åndedrettsutstyr er ikke nødvendig hvor det er tilstrekkelig naturlig ventilasjon eller punktavsug. Den europeiske standardiseringskomiteens (CEN) standarder EN136, EN140 og EN405 angir åndedrettsvernsmasker, EN149 og EN143 angir filteranbefalinger. Åndedrettsvern skal alltid brukes hvis luftforurensningen overstiger administrativ norm.
Øyevern	Øyespylingsutstyr skal være tilgjengelig, helst også dusjmulighet. Øyevern skal være i henhold til standarden EN 166.
Håndvern	Beskyttelseshansker av nitril, neopren eller PVC med AQL < 1,5 i henhold til standard EN 374-2 anbefales. Hanskenes egnethet og gjennombruddstid vil variere avhengig av de spesifikke bruksforholdene. Undersøk og eventuelt erstatt slitte eller ødelagte hansker. Om kontakt med underarmene er sannsynlig, bruk hansker med mansjetter. Tynne hansker vil gi beskyttelse i kortere tid og bør vanligvis brukes bare én gang og deretter kastes. Tykkere hansker er nødvendig hvis det finnes mekanisk risiko med mulighet for oppskraping eller punktering.
Annen informasjon	Det er god industriell hygienep praksis å unngå hudkontakt mest mulig. Unngå bruk av ringer, klokker eller lignende som er egnet til å holde på produktet og derved forårsake hudreaksjoner. Beskyttelseskrem kan hjelpe til å beskytte utsatte hudområder, men kan ikke erstatte hansker. Fjern forurensete klær for å unngå hudkontakt. Etter vask av huden påføres fet hudkrem for å erstatte tapt hudfett. Hold god orden. Spesifikke hygienetiltak: Praktiser god personlig hygiene som vasking etter håndtering av produktet og før spising, drikking og/eller røyking. Vask regelmessig arbeidstøy og verneutstyr for å fjerne forurensninger. Kast tilsølt arbeidstøy og sko som ikke kan vaskes.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper	
Form	Viskøs væske
Farge	gulaktig
Lukt	Parfyme
Luktterskel	n/a
pH (kons.)	4
Smeltepunkt/ frysepunkt	n/a
Startkokepunkt og kokeområde	n/a
Flammepunkt	38 °C
Fordampingshastighet	n/a
Antennelighet (fast stoff, gass)	n/a
Øvre/hedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	n/a
Damptrykk	n/a
Damp tetthet	n/a
Relativ tetthet	1,11 g/cm ³
Løselighet(er)	vann
Løselighet i vann	ubegrenset
Fordelingskoeffisient n-oktanol/vann	n/a
Selvantenningsstemperatur	n/a
Nedbrytingstemperatur	n/a
Viskositet	n/a
Eksplosjonsegenskaper	n/a
Oksidasjonsegenskaper	n/a
9.2 Andre opplysninger	n/a. De fysiske og kjemiske egenskaper som er oppgitt under punkt 9.1 gjelder for produktet og ikke enkeltstoffer, med mindre annet er oppgitt.

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 08.04.2019

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1 Reaktivitet	Stabil under normale forhold.
10.2 Kjemisk stabilitet	Stabil under normale forhold.
10.3 Risiko for farlige reaksjoner	Ikke kjent
10.4 Forhold som skal unngås	Unngå høy temperatur, flammer, gnister og andre antennelseskilder.
10.5 Uforenlige materialer	Unngå sterkt oksiderende stoffer.
10.6 Farlige nedbrytningsprodukter	Ikke kjent

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger	
Akutt giftighet	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
Hudetsing/ hudirritasjon	Irriterer huden.
Alvorlig øyeskade/ øyeirritasjon	Alvorlig irritasjon av øynene.
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert allergifremkallende.
Skader på arvestoffet i kjønnseller	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert arvestoffskadende (mutagene).
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert kreftfremkallende.
Reproduksjonstoksicitet	Ingen av de oppførte ingrediensene i produktet er klassifisert reproduksjonsskadelige.
STOT - enkelteksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
STOT - gjentatt eksponering	Basert på tilgjengelig data blir ikke kriteriene for klassifisering møtt.
Aspirasjonsfare	Under normal bruk, er ingen helsemessige effekter forventet.
LD50 Oral (g/kg)	1,53
Annen informasjon	Sannsynlig eksponeringsvei: Hudkontakt. Svelgning.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1 Giftighet	Ingen kjent økotoxikologisk effekt.
12.2 Persistens og nedbrytbarhet	Forventes å nedbrytes raskt, og er "lett bionedbrytbar" i henhold til OECD-retningslinjer.
12.3 Bioakkumuleringsevne	Ingen bioakkumulering er indikert. Det forventes ingen skadelige langtidseffekter på vannorganismer.
12.4 Mobilitet i jord	Produktet er oppløselig i vann.
12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering	Kjemikaliet kommer ikke inn under (omfattes ikke av) REACH vedlegg XIII regelverket for PBT eller vPvB stoffer. Kjemikaliet inneholder ikke PBT eller vPvB stoffer.
12.6 Andre skadevirkninger	Ikke kjent

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder	
Avfallsgrupper	. EAL: *07 02 04 andre organiske løsemidler, vaskevæsker og morluter. EAL: *06 01 04 fosforsyre og fosforholdige syrer. EAL: *20 01 29 rengjøringsmidler som inneholder farlige stoffer. Angivelse av EAL-koder er kun veiledende. Sjekk alltid avfallskoden med henblikk på den aktuelle tilstand produktet befinner seg i. De endelige avfallsgrupper og koder må bestemmes av sluttbruker basert på den faktiske bruken av produktet. EAL: *12 03 01 vandige rengjøringsvæsker. EAL: 20 01 30 andre rengjøringsmidler enn dem nevnt i 20 01 29.
Emballasje	EAL: 15 01 02 emballasje av plast. EAL: 15 02 02 Forurenset filler og lignende. EAL: 15 01 10 emballasje som inneholder rester av eller forurenset av farlig avfall.
Annen informasjon	Tømming i avløp utover tiltenkt bruk, frarådes.

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 08.04.2019

Latona AS er medlem av non-profit organisasjonen Grønt Punkt Norge og har betalt vederlag for innsamling og gjenvinning av emballasjen. Tom plastemballasje kan leveres til mottaksanlegg i Norge uten kostnad.

I henhold til kommisjonsforordning 1357/2014 er avfall klassifisert som avfallstype:
 HP 4 «Irriterende -- hudirritasjon og øyeskader»: Avfall som ved kontakt kan forårsake hudirritasjon eller øyeskade.
 HP 3 Brannfarlig flytende avfall: flytende avfall med et flammepunkt på under 60 °C eller avfall i form av gassolje, diesel og lette fyringsoljer med et flammepunkt mellom 55 °C - 75 °C.

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

14.1 FN-nummer	n/a
14.2 FN-forsendelsesnavn	n/a
14.3 Transportfareklasse(r)	
ADR/RID klasse	n/a
ADR/RID begrensede mengder	nei
IMDG klasse	nei
IATA klasse	nei
14.4 Emballasjegruppe	n/a
14.5 Miljøfarer	n/a
14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk	n/a
14.7 Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket	Ikke farlig gods i henhold til transportregelverket.

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen	<p>KOMMISSIONENS FORORDNING (EU) 2017/776 av 4. mai 2017 (ATP10).</p> <p>FOR-2012-06-16-622 Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP).</p> <p>Europaparlaments og rådsforordning (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006.</p> <p>KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH).</p> <p>Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier).</p> <p>ADR/RID Forskrift om landtransport av farlig gods 2017.</p> <p>Forskrift om aerosolbeholdere. FOR-1996-03-01-229. Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, 2008).</p> <p>ECHA (European Chemicals Agency) C&L Inventory database.</p> <p>FOR 2004-06-01 nr 922: Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).</p> <p>EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 648/2004 av 31. mars 2004 om vaske- og rengjøringsmidler.</p> <p>FOR-2015-05-19-541 Forskrift om deklarerer av kjemikalier til produktregisteret (deklareringsforskriften). Ex-ECB databasen.</p> <p>Avfallsforskriften (miljøverndepartementet) - FOR 2004-06-01 nr 930: Forskrift om gjenvinning og</p>
--	--

Latona sanitærrent

Fortsettelse fra forrige side

Revisjonsdato: 08.04.2019

	behandling av avfall.
Deklarasjons-nr	312532
15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet	Leverandøren har ikke utarbeidet en kjemikaliesikkerhetsrapport (eksponeringsscenario) for stoffet eller stoffblandingen. Informasjonen i dette sikkerhetsdatabladet skal ikke betraktes som brukerens egen risikovurdering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser.
Annen informasjon	Klassifiseringen av dette produktet er gitt på grunnlag av de foreliggende opplysninger fra leverandøren.

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Relevante fare og risiko setninger for hver ingrediens	H225 Meget brannfarlig væske og damp. H314 Gir alvorlige etseskader på hud og øyne. H319 Gir alvorlig øyeirritasjon. H336 Kan forårsake døsigheit eller svimmelhet.
Henvisninger til viktig litteratur og spesielle datakilder	Sikkerhetsdatablad fra leverandøren. - Transport av farlig gods: ADR, RID, IMDG, IATA (2007). - Administrative normer for forurensning i arbeidsatmosfære (Arbeidstilsynet, 2008). - Norsk stoffliste (Statens forurensningstilsyn, olje og energidepartementet, direktoratet for arbeidstilsynet, direktoratet for brann og eksplosjonsvern, 2005). - Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier (miljøverndepartementet, Arbeids og administrasjonsdepartementet, 2005).
Forkortelser i dokumentet	n/a - Ikke relevant eller kjent informasjon. PBT - Persistent, Bioaccumulative and Toxic. vPvB - Very Persistent and very Bioaccumulative (require special attention under REACH). EAL - Den europeiske avfallslisten. AQL - Acceptance Quality Level (Akseptabelt kvalitetsnivå definerer antall % defekte komponenter som anses akseptabelt). STOT - Giftvirkning på bestemte organer. LD50 - Mengden av et kjemikalie som gitt en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50%. LC50 - Konsentrasjonen av et kjemikalie i luft eller vann som for en bestemt gruppe forsøksdyr fører til dødsfall på 50% over en gitt tidsperiode. bw/day - body weight / day (kroppsvekt per dag).
Første gang utgitt	15.03.2012

--- SIKKERHETS DATABLAD i henhold til (EU) direktiv (EC) 1272/2008 og (EU) 2015/830 ---